

Συνήθεια για εφήβους τα «σκληρὰ ποτὰ»

Ανθροπογενετικά τα στοιχεία της έρευνας ESPAD – Αύξηση κατανάλωσης αλκοόλ στους νέους τα τελευταία τέσσερα χρόνια

Του ΓΙΑΝΝΗ ΕΛΑΦΡΟΥ

«Ήταν Σάββατο βράδυ και η 15χρονη κόρη μου είχε βγει με συμμαθητές και συμμαθητρίδες της. Όταν γύρισε σπίτι ήταν σε άθλια κατάσταση. Δεν ήταν μόνο ότι είχε μεθύσει. Έτρεμε και την είχε καταλάβει πανικός. Εκλαίγε και δεν μπορούσε να συνέλθει. Έκανε απανωτά εμετό. Όπως μου εξομολογήθηκε, είχε πάει με την παρέα της σε ένα κλαμπ και είχε πει πέντε ποτά απανωτά». Πρόκειται για την εικόνα που μας έδωσε μια μητέρα που ζει στο κέντρο της Αθήνας, σημειώνοντας ότι ανάλογα περιστατικά έχουν βιώσει πολλοί γονείς, που βλέπουν τα παιδιά τους να έρχονται αντιμετώπιση με το αλκοόλ, χωρίς καμία ενημέρωση, προετοιμασία, προφύλαξη.

«Είναι πολύ ανησυχητικά η κατάσταση. Τα παιδιά πηγαίνουν σε μπαρ ή σε κλαμπ και τους σερβίρονται αλκοολούχα ποτά ανεξαρτήτως ηλικίας. Δεν υπάρχει κανένας έλεγχος, όποιος θέλει μπορεί να παραγγείλει και να καταναλώσει αλκοολούχα ποτά, ακόμα και σκληρά, στα μπαρ. Ειδικά το καλοκαίρι, στα μεγάλα κλαμπ, γίνεται καμώ. Έχω προσωπική εμπειρία από τα παιδιά μου, ανεξάρτητα εάν δεν είχαμε κάποιο δυσάρεστο γεγονός μέχρι τώρα», λέει στην «Κ» ο κ. Κώστας Παπαϊωάννου.

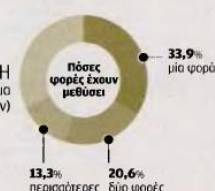
Βεβαίως, το ότι στην Ελλάδα απαγορεύεται η πώληση αλκοολούχων ποτών σε νέους κάτω των 17 ετών, όπως και η εισόδός τους (χωρίς συνοδεία) σε καταστήματα όπου πωλούνται τέτοια ποτά χωρίς συνοδεία γονέα ή κηδεμόνα, παραμένει χωρίς ουσιαστική εφαρμογή και χωρίς συστηματικό έλεγχο. «Το χειρότερο είναι ότι το αλκοόλ είναι πλήρως απεννοκοποιημένο στην Ελλάδα. Έχουμε δει στις συναναστροφές μας γονείς να δίνουν στα μικρά παιδιά τους να δοκιμάσουν κρασί ή μπύρα. Εάν πεις σε κάποιο γονιό ότι το αλκοόλ μπορεί να προκαλέσει εξάρτηση ή να γίνει πύλη εισόδου στα ναρκωτικά, το πιο πιθανό είναι να σε κοιτάξει με έκπληξη», τονίζει

ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ
(από άτομο 13-19 ετών)
60,8% ήπιαν κάποιο οινοπνευματώδες ποτό
11,3% ήπιαν δέκα φορές και πάνω
Εντός του τελευταίου μήνα



ΠΗΓΗ: Ερευνητικό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο Ψυχικής Υγείας

Κατανάλωση αλκοόλ από νέους και νέες



η κ. Ευδοκία Καρακώστα. Και όσον αφορά την κατανάλωση, δεν ακούονται σε «σφηνάκια» ή κοκτέιλ με χαμηλό οινοπνευματικό βαθμό. Δοθείσης ευκαιρίας και με την «ανοχή» ασυνείδητων καταστηματορχών, οι παραγγέλτες από «16άρηδες» για ούσκι και βότκα δίνουν και παίρνουν.

Οι αριθμοί επιβεβαιώνουν τις ανησυχίες των ευαισθητοποιημένων γονέων. Σύμφωνα με τα στοιχεία της διαχρονικής έρευνας ESPAD, που πραγματοποιεί το Ερευνητικό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο Ψυχικής Υγείας, το 60,8% των εφήβων 13-18 ετών ήπιε κάποιο οινοπνευματώδες ποτό τον τελευταίο μήνα, ενώ το 11,3% ήπιε από δέκα φορές

ΥΠΕΡΒΟΛΙΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ
(από άτομο 15-19 ετών)

Περισσότερα από πέντε ποτά στη σειρά

45,1% μία φορά
15,8% για τρεις ή περισσότερες φορές

πάλι να ανεβαίνει. Ενώ δηλαδή διαχρονικά από το 1984 υπήρχε μια τάση μείωσης, την τελευταία τετραετία αντιστρέφεται ο δείκτης και παίρνει την ανηφόρα.

«Δυστυχώς, έχουμε ως χώρα από τις πιο υψηλές θέσεις στην Ευρώπη στην κατανάλωση αλκοόλ από εφήβους και μαθητές. Χτυπάμε αρνητικές πρωτιές. Πρόσφατα, υπήρχαν σε τοπικές εφημερίδες στις Κυκλάδες εκτενή δημοσιεύματα για τη μεγάλη διάδοση του αλκοόλ, ειδικά τους καλοκαιρινούς μήνες, σε εφήβους.

Το πρόβλημα του αλκοόλ, όπως και των άλλων εξαρτήσεων, είναι ένα θέμα που πρέπει να απασχολεί το σχολείο, να εξετάζεται το πώς μπορεί η σχολική δραστηριότητα να συμβάλει θετικά στην αντιμετώπιση του», λέει στην «Κ» ο κ. Παύλος Χαράμις, πρόεδρος του Κέντρου Μελετών και Τεκμηρίωσης της ΟΛΜΕ.

«Υπάρχουν τα προγράμματα αγωγής και προαγωγής υγείας, μέσα στα οποία υπάρχουν και προγράμματα για το αλκοόλ. Τα προγράμματα αυτά, όμως, γίνονται σε εθελοντική βάση και συνήθως συμμετέχουν τα πιο ευαίσθητοποιημένα παιδιά και εκπαιδευτικοί. Το θέμα είναι πώς μπορείς να επιδράσεις στο σύνολο της σχολικής κοινότητας, όχι απλώς με την επιβολή κάποιων κανόνων, αλλά με τη δημιουργία κριτηρίων και διαφορετικού τρόπου σκέψης». Ο κ. Χαράμις τονίζει ότι τέτοια προγράμματα δεν πρέπει να αντιμετωπιστούν ως πολυτέλεια, αλλά πρέπει να έχουν γενικευμένο χαρακτήρα και εκφράζει την ανησυχία του για τον κίνδυνο να πέσουν κι αυτά θύματα των περικοπών. Αποτελούν οι σχολικές εκδρομές μια περίοδο κατάχρησης της κατανάλωσης αλκοόλ, που εγκυμονεί κινδύνους; «Βεβαίως υπάρχουν προβλήματα. Το θέμα, όμως, είναι ο ρόλος που παίζουν τα πρότυπα στα παιδιά. Εάν το να πίνεις είναι ένδειξη ότι μεγάλωσες, ότι είσαι επιτυχημένος, εάν εμφανίζεται κάτι σαν κατόρθωμα, τότε κάθε φορά που θα βρίσκουν ευκαιρία θα καταναλώνουν αλκοόλ», τονίζει ο κ. Χαράμις.

«Ρεκόρ» στη Β. Ελλάδα

Αν και θα περίμενε κανείς να είναι πιο διαδεδομένη στην Αθήνα η κατανάλωση αλκοόλ μεταξύ των εφήβων, το ευρήμα της έρευνας δείχνει ότι οι περιοχές της Θεσσαλονίκης, της Μακεδονίας και της Κεντρικής Μακεδονίας έχουν υψηλότερους δείκτες, τόσο όσον αφορά την απλή κατανάλωση όσο και τη συχνή ποση και τη μέθη. «Η επίδραση παραδόσεων ή της τουριστικής ανάπτυξης, σε ντισοιωτικές περιοχές για παράδειγμα, έχουν αποδειχθεί ισχυρά παράγοντες», σημειώνει ο κ. Παύλος Χαράμις, πρόεδρος του Κέντρου Μελετών της ΟΛΜΕ. Το υψηλότερο ποσοστό κατανάλωσης παρατηρούνται στις περιφέρειες του Βορείου Αιγαίου, της Κεντρικής Μακεδονίας (συμπεριλαμβανομένης της Θεσσαλονίκης), της Κρήτης και της Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης. Όσον αφορά την κατανάλωση αλκοόλ, πάνω από μία φορά τον τελευταίο μήνα, στις ηλικίες 13-19 ετών, τα αγόρια παρουσιάζουν δείκτη 64,5% έναντι 56,9% των κοριτσιών. Μεγαλύτερη είναι η διαφορά στη συχνή κατανάλωση αλκοόλ, δηλαδή πάνω από 10 φορές τον μήνα. Αυτή αφορά το 15,4% των αγοριών και το 7,2% των κοριτσιών.

Όσον αφορά την ηλικιακή πρόοδο, στις ηλικίες 13-14 ετών εσοχή με το αλκοόλ έχει το 34,4%, ένα ποσοστό ήδη πολύ υψηλό. Το ποσοστό σπογιένεται στις ηλικίες 15-16 ετών (64,6%) και φτάνει το 79,1% στα 17-18 έτη.